

PERSCONFERENTIE

**IS DE SENAAT
OVERBODIG ?**

**Vlaams Belang
Senaatsfractie**

**Brussel
2 juli 2008**

I. Inleiding

“De enige bestaansreden van een instelling ligt in het feit dat ze beantwoordt aan een nood die bij de oprichting van de instelling meestal duidelijk is afgebakend. Gaat dit oordeel van professor Le Roy over de Senaat in de nieuwe Belgische staat ook op voor zijn eerbiedwaardige voorouder opgericht door het nationaal congres in 1830.”

(Van den Wijngaert e.a., “De geschiedenis van de Belgische Senaat”, 1999, Lannoo, P. 27.)

“De Senaat die uit de debatten van het congres tevoorschijn kwam, vertoonde alle kenmerken van een compromisinstelling. Een zweempje democratie, de bekrachtiging van het liberale principe van het institutionele evenwicht en het behoud van de privileges: dit amalgaam geeft perfect de maatschappelijke verhoudingen weer in het prille onafhankelijke België.”

(Van den Wijngaert e.a., “De geschiedenis van de Belgische Senaat”, 1999, Lannoo, P. 28.)

Sinds 1995 is de Senaat hervormd tot de instelling die het nu is. Het formele tweekamerstelsel werd omgevormd tot een stelsel waarbij de Senaat in bepaalde gevallen nog verplicht als kamer evenwaardig aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers moet optreden, bijvoorbeeld inzake de organisatie van justitie, de wijziging van de Grondwet en de staatshervorming (bijzondere wetten). Daarnaast kan de Senaat, indien 15 senatoren dat wensen, wetsvoorstellen en wetsontwerpen die in de Kamer van Volksvertegenwoordigers zijn gestemd, evoceren. Daarbij blijft de Kamer wel het laatste woord hebben. Daarnaast wordt de Senaat gezien als een “ontmoetingsplaats van de gemeenschappen”, wat zou moeten blijken uit het feit dat 21 senatoren “gemeenschapssenatoren” zijn. Een zogenaamd belangrijke rol is weggelegd voor de Senaat in de procedure van het belangenconflict. Het is de Senaat, indien niet rechtstreeks betrokken partij, die een gemotiveerd advies moet uitbrengen voor het Overlegcomité, indien inzake een belangenconflict de betrokken parlementen in eerste instantie niet tot een vergelijk komen. Tot slot weze aangestipt dat de Senaat weliswaar nog een controlerende rol heeft ten aanzien van de regering, maar niet langer het vertrouwen moet schenken (laat staan het vertrouwen ontnemen) aan de regering.

Niemand is tevreden met de oplossing die in het kader van het Sint-Michielsakkoord in 1993 is uitgedokterd. Vandaag zit de Senaat duidelijk in een malaise.

Vandaar dat wij een antwoord willen geven op een aantal vragen die iedereen zich stelt, maar die nooit openlijk worden gesteld : “ Is een – weliswaar gedeeltelijk - tweekamerstelsel nog wel nodig in een moderne democratie ? In hoeverre speelt de Senaat nog een rol in het politieke bestel sinds zijn omvorming in 1995 ? Maakt de Senaat zijn rol van reflectiekamer waar ? Is de Senaat inderdaad de “ontmoetingsplaats van de gemeenschappen” ? Slaagt de Senaat er in belangenconflicten op te lossen ? Kortom, heeft de Senaat eigenlijk nog een toekomst ?

II. Zin en onzin van een tweekamerstelsel

De discussies over het eventuele nut van een tweekamerstelsel zijn reeds meer dan 2 eeuwen aan de gang. Voorstanders van het tweekamerstelsel verdedigen het meestal door te stellen dat ook de wetgever enige controle nodig heeft en dat het zodoende past dat een tweede kamer zich eventueel nog eens zou kunnen uitspreken over door de eerste kamer gestemde wetten. Onderliggend is vaak echter ook de vertegenwoordiging van bepaalde groepen een belangrijk verdedigingselement voor de Senaat. Een restant hiervan is trouwens terug te vinden in het systeem van de coöptatie.

Tegenstanders van het tweekamerstelsel verwijzen naar de bijzonder hoge kostprijs van een tweekamerstelsel (de kostprijs van de Senaat kan geraamd worden op ongeveer 100 miljoen Euro) en op de traagheid die een dergelijk systeem meebrengt.

Twee volledig identieke kamers met dezelfde bevoegdheden brengen inderdaad vaak bijzonder ernstige vertragingen teweeg bij het wetgevend werk.

Het is niet bewezen dat de kwaliteit van de wetgeving verhoogt in functie van het bestaan van twee kamers, noch veel minder is bewezen dat de controle op de uitvoerende macht groter zou zijn wanneer twee kamers deze controle uitoefenen.

De wetgeving in het Vlaams Parlement verloopt zeer zeker niet trager, terwijl de controle van de Vlaamse parlementsleden op de Vlaamse uitvoerende macht zeer zeker niet kleiner is dan diegene die op Belgisch niveau wordt uitgevoerd. Bovendien kan in een eenkamerstelsel via het systeem van de tweede lezing de kwaliteit van de wetgeving perfect gegarandeerd worden.

Er is bovendien een algemeen verschijnsel in West-Europa dat de wetgevende bevoegdheid, althans wat het initiatiefrecht betreft, van de parlementen vermindert in het voordeel van de uitvoerende macht. De controlerende bevoegdheid wordt vaak geïnstrueerd en zelfs gedeeltelijk overgenomen door de vierde macht, zijnde de pers. In het kader van deze “struggle for life” zou de wetgever dan ook zijn fundamentele primordiale positie in een democratie moeten bevestigen, dit kan echter enkel en alleen wanneer deze wetgever op een erg performante, efficiënte en transparante wijze is gestructureerd.

In sommige landen werd dit opgelost door de bevoegdheid van de “hoge vergadering” te specificeren. Zoals hierna wordt weergegeven heeft de wetgever dit ook geprobeerd bij de staatshervorming van 1995.

De vraag is echter of de Senaat aan de gestelde eisen voldoet. De vraag stellen is ze beantwoorden.

Het Vlaams Belang is in elk geval van oordeel dat in een moderne democratie een éénkamerstelsel beter aan de noden van een democratisch bestel beantwoordt dan het eerder omslachtige ietwat ouderwetse tweekamerstelsel.

III. De Senaat na het Sint-Michielsakkoord : een halfslachtig gedrocht

a. “Echte” tweede kamer ?

Zoals in de inleiding gesteld, is de rol van de Senaat grondig gewijzigd. Na de staatshervorming van 1992-1993 is de rol van de Senaat Grondwettelijk beperkt tot een echte tweede kamer, in grote mate ondergeschikt aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. De grote debatten gebeuren in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de regering is niet meer verantwoordelijk voor de Senaat en kan door de Senaat dus niet ten val gebracht worden. De regering laat dit trouwens zeer duidelijk blijken uit de manier waarop ze de Senaat behandelt. Zowel de twee regeringen Verhofstadt als de eerste regering Letermé sturen bij zogenaamde vragen om uitleg telkens een staatssecretaris van dienst om het antwoord af te lezen. Zo kan men bijna iedere donderdag vanaf 17u30 tot bijna middernacht vraagjes horen tellen door senatoren die hun tekstje aflezen, antwoordjes horen voorlezen door de

staatssecretaris van dienst waarna het door de Senaat wordt betreurd dat de minister zelf niet is komen antwoorden omdat op die manier: “elk debat onmogelijk wordt.”

De Senaat is niet meer bevoegd voor de begroting wat opnieuw een belangrijke minderwaarde voor de parlementaire assemblee vertegenwoordigt. Bovendien blijkt zeer duidelijk uit de artikelen 77 en 78 van de Grondwet, waarbij wordt bepaald dat het de Kamer van Volksvertegenwoordigers is die het laatste woord heeft in geval van verschil tussen de uitkomst van een debat in de Kamer en de Senaat, dat het deze kamer is die de bovenhand heeft gekregen. Bovendien is het zo dat de regering slag om slinger wetsontwerpen gesplitst moet indienen, aangezien sommige bepalingen in één ontwerp verplicht bikameraal (art. 77 GW), dan wel optioneel bikameraal (art. 78 GW) zijn.

Het evocatierecht van de Senaat, waarbij de Senaat in de Kamer gestemde voorstellen en ontwerpen alsnog naar zich kan toetrekken met het oog op eventuele amendering, is overigens een regelrechte farce. Wij moeten vaststellen dat de meerderheid zo snel als mogelijk zo ongeveer alles evoceert, met als enige bedoeling zo snel mogelijk niet te amenderen...

In het hoger geciteerde boek van Marc Van Den Wijngaert e.a. wordt een tabel weergegeven met als titel: “juridische vorming van de vaste leden van de commissies belast met de voorbereiding van de staatshervormingen 1968-1993”.

In deze tabel wordt duidelijk weergegeven dat in de eerste periode 1968-1971 niet minder dan 94,45% van de leden van deze commissies juridisch gevormd waren, de juridische vorming van de hoger genoemde commissieleden kende een dieptepunt in de periode 1985-1987 namelijk 45,15% om uiteindelijk 53,85% te bedragen in de commissie die de staatshervorming van 1993 voorbereidde. (14 van de 26 leden)
Kwade tongen beweren dat dit gebrek aan juridische vorming bij ongeveer de helft van de commissieleden een duidelijke weerslag heeft gehad op de resultaten.

Ook de rol van de Senaat als eerste parlementaire assemblee die internationale verdragen moet goedkeuren, is in de praktijk onbeduidend. Het toch niet onbelangrijke verdrag van Lissabon is in drie dagen door de Senaat gejaagd.

Feit is dus dat de Senaat zwaar gehandicapt uit deze staatshervorming is gekomen. Het is bekend dat sommige grondleggers van deze staatshervorming (o.a. Jean-Luc Dehaene) de Senaat liever hadden afgeschaft, of om hem minstens om te vormen tot een assemblee die enkel zou bestaan uit afgevaardigden van de gemeenschapsparlementen. Het resultaat is een halfslachtig amalgaam van rechtstreeks verkozen senatoren, gemeenschapssenatoren en gecoöpteerde senatoren. Een resultaat dat niemand bevredigt. Een parlement dat de regering niet naar huis kan sturen, heeft geen macht.

b. Reflectiekamer ?

De bijkomende opdracht die de Senaat meekreeg bij het Sint-Michielsakkoord was de rol van reflectiekamer. Ver weg van het politiek gewoel van elke dag, zou de Senaat zich buigen over de grote maatschappelijke problemen. Ook wat dit betreft is de productie erg mager.

Er zijn weliswaar in de Senaat debatten geweest die enige weerklank konden vinden, bijvoorbeeld het debat over het stemrecht voor niet-Belgen die de Belgische nationaliteit weigeren, het euthanasiedebat en zo meer. (zie tabel in bijlage).

Niet alleen werden deze debatten echter steeds opnieuw overgedaan in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, maar bovendien kan aan de maatschappelijke relevantie van deze debatten betwijfeld worden wanneer nagegaan wordt hoe de druk van de politieke partijen op de senatoren was en is. M.a.w. of een debat nu plaatsgrijpt in de Kamer dan wel in de Senaat, steeds verloopt het volgens dezelfde lijnen aangezien het de partijen zijn die de vormgeving van het debat bepalen. De rol van de zogenaamde reflectiekamer wordt bijgevolg door de Senaat niet vervuld. Als de Senaat dan eens nadenkt, wordt het besluit toch steeds genomen in functie van de bestaande meerderheid en vaak wordt er zelfs helemaal geen rekening gehouden met de besluiten van de “reflectiestonden” van de Senaat.

c. Ontmoetingsplaat van de gemeenschappen ?

Om de Senaat toch nog enige zin te geven werden de zogenaamde communautaire opdrachten voorop gesteld. Door zijn samenstelling zou de Senaat bij voorkeur geschikt zijn om problemen tussen de verschillende gemeenschappen op te lossen. De Senaat is voor een gedeelte samengesteld uit volksvertegenwoordigers die niet verkozen zijn als senator maar die verkozen zijn in hun regionaal parlement.

Zowel het Vlaamse Parlement als het Franstalige Parlement vaardigen 10 leden af. Niet alleen is dit een discriminatie voor de Vlamingen vermits zij in een groter aantal in België vertegenwoordigd zijn dan de Franstaligen, maar bovendien gedragen deze senatoren zich zeer snel als echte heuse verknochte senatoren en vergeten zij zeer vaak “hun afkomst.”

Zoals hierna (zie bijlage) blijkt uit het overzicht heeft de Senaat nog nooit een communautair probleem opgelost. Wanneer adviezen moeten gegeven worden om zogenaamde belangenconflicten op te lossen tussen Vlamingen en Franstaligen, beperkt de Senaat zich ofwel tot een verwijzing naar één of andere niets zeggende tekst, ofwel doodgewoon door het vaststellen dat zij geen advies kan geven.

In geen enkel geval heeft de Senaat een oplossing kunnen brengen die tot een zogenaamde verzoening leidt tussen de beide gemeenschappen. Integendeel de discussie zette zich gewoon voort in de Vlamingen tegen Franstaligen, de enige bekommernis van de meerderheidpartijen is om de zaak zo lang mogelijk uit te stellen en een zo vaag mogelijk besluit te treffen.

Van enige ontmoetingsplaats is er dus evenmin sprake.

De opdracht om als verzoener tussen de gemeenschappen op te treden is dan ook manifest mislukt.

IV. Senaat als bijkomende grendel

Over de toekomst van de Senaat is al veel gefilosofeerd. Gewezen premier Verhofstadt speelde al in 2002 met de idee de Senaat niet meer rechtstreeks te laten verkiezen, maar louter samen te stellen uit “gemeenschapssenatoren”. Die Senaat zou onder meer bevoegd blijven voor elementaire bevoegdheden inzake justitie, zou bevoegd blijven voor de grondwetsherziening en de staatshervorming. Maar, de Senaat zou paritair samengesteld worden. Deze piste ligt opnieuw ter tafel in het kader van de discussies over de

staats hervorming. Het Vlaams Belang wijst deze piste resoluut af. Een paritair samengestelde Senaat betekent dat 6 miljoen Vlamingen gelijk gesteld worden met 4 miljoen Walen. Bovendien betekent dit een bijkomende grendel, een bijkomend mechanisme naast de bestaande grendels (alarmbelprocedure, dubbele meerderheden...) om de macht van het getal verder te fnuiken. Dit is dus geen optie.

V. Conclusie : een uitdovende Senaat die de boedelscheiding voorbereidt

Uit het voorgaande moge blijken dat het Vlaams Belang van oordeel is dat de rol van de Senaat is uitgespeeld. Zolang echter de Senaat blijft bestaan als parlementaire assemblee, zal het Vlaams Belang daar zijn rol blijven spelen, uit diep respect voor de parlementaire democratie.

Samengevat :

- in een moderne democratie is een éénkamerstelsel te verkiezen boven een verouderd tweekamerstelsel;
- van een “echte” tweede kamer is geen sprake;
- de rol van “reflectiekamer” is grotendeels mislukt;
- de rol van verzoener tussen de gemeenschappen is helemaal mislukt.

Maar zelfs in een uitdovend scenario kan de Senaat alsnog een rol spelen, een nuttige rol. Rekening houdend met de evolutie in België die zeer duidelijk van een strikte unitaire staat naar een federale, confederale staat gaat om uit te monden in een onafhankelijk Vlaanderen, kan de Senaat zich nuttig maken door de ontbinding van België voor te bereiden.

Zonder inbreuk te plegen op de bevoegdheid die het onafhankelijke Vlaanderen, en het onafhankelijke Wallonië zelf zal hebben is het mogelijk dat de Belgische Senaat een aantal “scheidingsproblemen” voorbereidt en oplost teneinde de overgang van het voorbijgestreefde België naar een modern en dynamisch Vlaanderen (en Wallonië) zo goed mogelijk voor te bereiden.

De senatoren zouden bijvoorbeeld technisch-communautaire problemen kunnen oplossen hierbij inspiratie putten uit bij recente voorbeelden van de scheiding tussen Tsjechië en Slowakije, Servië, Kroatië Slovenië, Macedonië, Bosnië-Herzegovina, en Servië-Montenegro.

Daarom stellen wij voor een bijzondere commissie op te richten die de technische kant van de boedelscheiding voorbereidt. Zo zouden ondermeer volgende vragen kunnen worden gesteld en mogelijke antwoorden worden gezocht over een aantal problemen zoals ondermeer (niet limitatieve lijst):

- Aangezien wellicht de nieuwe staten republieken zullen zijn, quid met de monarchie en de bezittingen van de koninklijke stichting?
- De overgang van een unitair sociaal zekerheidsstelsel naar de sociale zekerheidsstelsels van de nieuwe staten, quid met de verworven rechten bijvoorbeeld in het kader van het pensioenstelsel?
- De splitsing van de nationale schuldenlast, inventaris van deze schulden vooral m.b.t. de binnenlandse of buitenlandse schuldeisers en de verdeling ervan.

- De inventarisering van de roerende en onroerende goederen eigendom van de Belgische staat en de toedeling van deze goederen die zich op dit ogenblik niet territoriaal in Vlaanderen of Wallonië bevinden.
- Voorbereiding van de overgang van de internationale vertegenwoordigingen van België naar de nieuwe staten, waarbij de Vlaamse senatoren ook de samenwerking met Nederland kunnen onderzoeken.
- Voorbereiding van de overgang van het personeel en de ambtenaren van de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers naar de instellingen van de nieuwe staten.

BIJLAGE 1

Overzicht (maatschappelijke) debatten in de Senaat

Debat over de gevolgen van de informatiemaatschappij	1-751	14/10/97
Debat over het asielbeleid	1-219	17/11/98
Debat over de rechten van het kind, tgv 10de verjaardag...	2-14	19/11/99
Debat over regeringsbeleid mbt immigratie	2-41	03/05/00
Debat Wereldvrouwenconferentie Peking	2-43	10/05/00
Debat over de NMBS	2-106	19/04/01
Debat verslag fed. reg. Resoluties wereldvrouwenconferentie	2-126	20/06/01
Debat over faillissement Sabena	2-157	08/11/01
Debat over het verslag '01 vd regering over wereldvrouwenconfer.	2-229	09/10/02
Debat over Veiligheidsbeleid	3-50	01/04/04
Debat over de betrekkingen van België met Centraal-Afrika	3-255	18/05/04
Debat over de situatie in Congo	3-61	03/06/04
Debat over het incident ivm. briefwisseling a/d rechterlijke macht	3-101	17/03/05
Debat over het huiselijk geweld	3-189	23/11/06
Themadebat: het energiebeleid in België	3-209	22/03/07

➔ Geen enkel themadebat in de huidige legislatuur

Voorstel tot het instellen van een bijzondere commissie belast met het voorbereiden van de algehele ontbinding van de Belgische Staat met het oog op de verlening van onafhankelijkheid aan het soevereine Vlaamse en Waalse volk

Toelichting

Dit voorstel strekt ertoe een bijzondere commissie op te richten in de zin van artikel 31 van het Reglement van de Belgische Senaat. Tenzij de Senaat anders beslist, zijn de artikelen 21 tot 29 van het Reglement van de Senaat van overeenkomstige toepassing op de bijzondere commissie.

De bijzondere parlementaire commissie zal worden belast met het voorbereiden van de algehele ontbinding van de Belgische Staat met het oog op de verlening van onafhankelijkheid aan het soevereine Vlaamse en Waalse volk.

Op deze wijze kan de Senaat nog een nuttige rol vervullen. Volgens de indieners van dit voorstel is het immers een feit dat de huidige Senaat, met de huidige invulling van zijn functies in het Belgische bestuurlijke model, bewezen heeft dat zijn toegevoegde waarde en dus zijn nut op bestuurlijk vlak erg klein of onbestaande is.

Geruime tijd heeft de Belgische Senaat, in het kader van een volwaardig tweekamerstelsel, dezelfde bevoegdheden gehad als de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Dit tweekamerstelsel werd door zijn voorstanders gerechtvaardigd met het argument dat ook de wetgever enige controle nodig heeft en dat het zodoende past dat de tweede kamer zich eventueel nog eens uitspreekt over de door de eerste kamer gestemde wetten. Tegenstanders verwijzen naar de hoge kostprijs van dit stelsel, naar de vertragingen op wetgevend vlak en naar het feit dat niet bewezen is dat een tweekamerstelsel beter zou functioneren dan een eenkamerstelsel.

Met de staatshervorming en de grondwetsherziening van 1993 is de rol van de Senaat Grondwettelijk beperkt tot een echte tweede kamer, in grote mate ondergeschikt aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. De grote debatten gebeuren in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de regering is niet meer verantwoordelijk voor de Senaat en kan door de Senaat dus niet ten val worden gebracht. De regering laat dit trouwens zeer duidelijk blijken uit de manier waarop ze de Senaat behandelt. Zowel de twee regeringen-Verhofstadt als de eerste regering-Leterme sturen bij zogenaamde vragen om uitleg telkens een staatssecretaris van dienst om het antwoord af te lezen. De Senaat is niet meer bevoegd voor de begroting wat opnieuw een belangrijke minderwaarde voor de parlementaire assemblee vertegenwoordigt. Bovendien blijkt zeer duidelijk uit de artikelen 77 en 78 van de Grondwet, waarbij wordt bepaald dat het de Kamer van Volksvertegenwoordigers is die het laatste woord heeft in geval van verschil tussen de uitkomst van een debat in de Kamer en de Senaat, dat het deze kamer is die de bovenhand heeft gekregen.

Om de Senaat toch nog enige zin te geven, kreeg zij onder meer een communautaire pacificatierol toegemeten. Door zijn samenstelling zou de Senaat bij voorkeur geschikt zijn om problemen tussen de verschillende gemeenschappen op te lossen. De Senaat is immers voor een deel samengesteld uit volksvertegenwoordigers die niet verkozen zijn als senator

maar die verkozen zijn in hun regionaal parlement. In de praktijk is echter gebleken dat de Senaat deze pacificerende communautaire rol omzeggens nooit heeft kunnen waarmaken. Wanneer adviezen moeten worden gegeven om zogenaamde belangenconflicten tussen Vlamingen en Franstaligen op te lossen, dan beperkt de Senaat zich ofwel tot een verwijzing naar één of andere nietszeggende tekst, ofwel doodgewoon tot de vaststelling dat zij geen advies kan geven bij gebrek aan eensgezindheid tussen Vlaamse en Franstalige senatoren. De opdracht om als verzoener op te treden is dan ook manifest mislukt.

Een andere opdracht die de Senaat bij de meest recente staatshervorming meekreeg, was die van reflectiekamer. Ook wat dit betreft is de productie erg mager gebleken. Er zijn weliswaar in de Senaat debatten geweest die enige weerklank konden vinden, bijvoorbeeld het debat over het stemrecht voor niet-Belgen die de Belgische nationaliteit weigeren, het euthanasiedebat, en zo meer. Maar al deze debatten werden ook steeds opnieuw overgedaan in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. De maatschappelijke relevantie van de herhaling van deze debatten in beide kamers kan ten zeerste worden betwijfeld omdat zij in beide kamers volgens dezelfde lijnen verlopen vermits het de partijen en niet de parlementsleden van Kamer of Senaat zijn die de vormgeving en de inhoud van de debatten bepalen.

In het huidige België is een tweekamerstelsel dan ook een loutere verspilling van overheidsgelden aangezien zowel qua kwaliteit als qua kwantiteit aan het wetgevende werk en de controleopdracht van de wetgever niets wordt toegevoegd. Het beste is dan ook dat de Senaat wordt opgeheven.

Alvorens het zover komt, kan de Senaat evenwel nog op één vlak een nuttige rol vervullen. De politieke toestand van het laatste jaar heeft duidelijk gemaakt dat de Belgische federatie geen lang leven meer beschoren is. Rekening houdend met de evolutie in België, dat zeer duidelijk van een strikt unitaire staat evolueerde naar een federale/confederale staat, is het ontbindingsproces van deze staat definitief ingezet en zal dit op korte termijn wellicht uitmonden in een onafhankelijk Vlaanderen en een onafhankelijk Wallonië. In het licht van dit ontbindingsproces kan de Senaat zich nog nuttig maken door de ontbinding van België voor te bereiden.

Zonder inbreuk te plegen op de bevoegdheid die het onafhankelijke Vlaanderen en het onafhankelijke Wallonië zelf zullen hebben om hun toekomst zelf uit te tekenen, is het mogelijk dat de Belgische Senaat een aantal scheidingsproblemen voorbereidt en waar mogelijk oplost teneinde de overgang van het voorbijgestreefde België naar een modern en dynamisch Vlaanderen en Wallonië zo goed mogelijk voor te bereiden.

De senatoren zouden bijvoorbeeld technisch-communautaire problemen kunnen oplossen, hierbij inspiratie puttend uit recente voorbeelden van de scheiding tussen Tsjechië en Slowakije, Servië, Kroatië, Slovenië, Macedonië, Bosnië-Herzegovina, en Servië-Montenegro.

Aan de Senaat, inzonderheid aan de bijzondere commissie, zou een exclusieve maar tijdelijke bevoegdheid moeten worden toebedeeld om uit te spitten op welke manier België best kan worden ontbonden. Zo dienen ondermeer volgende handelingen te worden verricht en vragen te worden gesteld waarop het antwoord moet worden gezocht:

- Aangezien wellicht de nieuwe staten republieken zullen zijn, quid met de monarchie en de bezittingen van de koninklijke schenking?
- De overgang van een unitair sociaal zekerheidsstelsel naar de sociale zekerheidsstelsels van de nieuwe staten, quid met de verworven rechten bijvoorbeeld in het kader van het pensioenstelsel?
- De splitsing van de nationale schuldenlast, inventaris van deze schulden vooral m.b.t. de binnenlandse of buitenlandse schuldeisers en de verdeling ervan.
- De inventarisering van de roerende en onroerende goederen eigendom van de Belgische staat en de toebedeling van deze goederen die zich op dit ogenblik niet territoriaal in Vlaanderen of Wallonië bevinden.
- Voorbereiding van de overgang van de internationale vertegenwoordigingen van België naar de nieuwe staten, waarbij de Vlaamse senatoren ook de samenwerking met Nederland kunnen onderzoeken.
- Voorbereiding van de overgang van het personeel en de ambtenaren van de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers naar de instellingen van de nieuwe staten.

Het komt de bijzondere commissie toe hierover het nodige studiewerk te verrichten, de nodige inventarissen op te stellen en de verschillende mogelijke oplossingen op een rij te zetten, zonder evenwel politieke keuzes te bepalen. Deze laatste komen immers toe aan de onderhandelaars van de respectievelijke Vlaamse en Waalse soevereine staten in wording.

Voorstel

Artikel 1

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 31 van het Reglement van de Senaat wordt er een bijzondere commissie Ontbinding van de Belgische Staat ingesteld, hierna “de bijzondere commissie” genoemd. De artikelen 21 tot 29 van het Reglement van de Senaat zijn van overeenkomstige toepassing op de bijzondere commissie.

Art. 2

De bijzondere commissie wordt belast met:

- Aangezien wellicht de nieuwe staten republieken zullen zijn, quid met de monarchie en de bezittingen van de koninklijke schenking?
- De overgang van een unitair sociaal zekerheidsstelsel naar de sociale zekerheidsstelsels van de nieuwe staten, quid met de verworven rechten bijvoorbeeld in het kader van het pensioenstelsel?
- De splitsing van de nationale schuldenlast, inventaris van deze schulden vooral m.b.t. de binnenlandse of buitenlandse schuldeisers en de verdeling ervan.
- De inventarisering van de roerende en onroerende goederen eigendom van de Belgische staat en de toebedeling van deze goederen die zich op dit ogenblik niet territoriaal in Vlaanderen of Wallonië bevinden.
- Voorbereiding van de overgang van de internationale vertegenwoordigingen van België naar de nieuwe staten, waarbij de Vlaamse senatoren ook de samenwerking met Nederland kunnen onderzoeken.
- Voorbereiding van de overgang van het personeel en de ambtenaren van de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers naar de instellingen van de nieuwe staten.

Art. 3

De bijzondere commissie bestaat uit zeventien vaste leden en zeventien plaatsvervangers die de Senaat aanwijst onder haar leden overeenkomstig de regels van de evenredige vertegenwoordiging van de fracties.

Art. 4

De bijzondere commissie stelt alle werkingsregels vast die niet bepaald zijn in de in artikel 1 van dit voorstel vernoemde artikelen uit het Reglement van de Senaat.

Art. 5

De bijzondere commissie kan, binnen de budgettaire beperkingen die door het Bureau zijn bepaald, alle maatregelen nemen die zij nodig acht voor het vervullen van haar opdrachten.

Art. 6

De bijzondere commissie zal haar verslag neerleggen binnen een termijn van zes maanden na haar oprichting.

2 juli 2008

Joris Van Hauthem

Hugo Coveliers

Karim Van Overmeire

Anke Van dermeersch

Jurgen Ceder

Yves Buysse

Nele Jansegers

Freddy Van Gaever